

parte a Transilvaniei, ele provin din graiuri slave meridionale: cele de la sud de Carpați, precum și unele din regiunea Hunedoara prezintă caractere bulgărești răsăritene; prin Banat și în vestul Olteniei există toponimice de nuanță sirbească, de la o populație așezată relativ mai târziu (începând cu secolul al XIV-lea) în acele regiuni. În estul și nordul țării toponimia slavă prezintă trăsături slave de est⁶.

Acad. E. Petrovici subliniază importanța toponimiei românești de origine slavă pentru cunoașterea graiurilor pe care le-au vorbit slavii așezați după secolul al VI-lea pe teritoriul țării noastre. Toponimia arată că nu se poate susține existența unei limbi « daco-slave », ci că graiurile acestor slavi au evoluat paralel cu cele ale slavilor sudici sau estici învecinați⁷.

În lucrările sale de toponimie se găsesc și prețioase indicații privitoare la metoda de lucru în acest domeniu: numele de locuri provenite din apelative românești de origine slavă (*grădiște, ponor, seliște, grind, dumbravă* etc.) — care au putut fi date și de slavi, dar mai probabil de români⁸ —, precum și cele care au la bază nume de persoană românești de origine slavă (ca *Bogdan*, localitate < nume rom. de persoană *Bogdan*, de origine slavă⁹; *Crăiești*, localitate < nume rom. de persoană *Craiu*, de origine slavă + suf. rom. *-ești*¹⁰) nu ne pot da nici un indiciu sigur asupra limbii pe care ar fi vorbit-o slavii din regiunile respective; în schimb, toponimicele derivate cu sufixe slave de la cuvinte sau nume proprii românești trebuie considerate ca provenind din limbile slave în care au fost formate: *Cireășov*, localitate < sl. *čereša* (de origine romanică, poate românească) + suf. sl. *-ov*; *Broscești*, localitate < nume rom. de persoană *Broască* + suf. ucr. *-ici*¹¹; unele nume de loc cu aspect slav sînt de fapt împrumutate de români de la maghiari, și aceștia le-au luat din slavă sau le-au format din elemente de origine slavă: rom. *Dumbrău*, localitate < ung. *Dombró* < sl. *dōbrava*; rom. *Gimbaș*, localitate < ung. *Gombás* (*Gumbás*) < adj. ung. *gombás* « (loc) bogat în ciuperci » < ung. *gomba* « ciupercă » < sl. *goba* « idem »¹².

Aprofundînd rezultatele noi ale fonologiei, ținînd totodată seama de metodele de lucru ale lingviștilor sovietici, acad. E. Petrovici, în numeroase studii, apărute în ultimii ani, a stabilit un sistem fonologic nou al limbii române¹³. Printre altele d-sa arată că în limba română există patru serii de foneme consonantice: consoane neutre (*p, b, m* etc.: *cap, bob, pom*), consoane muiate

⁶ Vezi mai ales studiile, citate, din « Dacoromania », X/II (1943), p. 233—277; SCL, IV (1953), p. 63—87; « Romanoslavica », I (1958), p. 9—26.

⁷ SCL, IV (1953), p. 86.

⁸ Vezi « Dacoromania », X/II (1943), p. 240—241; « Cercetări de lingvistică », II (1957), p. 24 și urm.; « Romanoslavica », I (1958), p. 10; *Contributions onomastiques*..., p. 34.

⁹ « Cercetări de lingvistică », II (1957), p. 26.

¹⁰ *Ibid.*, p. 25.

¹¹ *Ibid.*, p. 24, 26.

¹² *Contributions onomastiques*..., p. 36; cf. « Cercetări de lingvistică », II (1957), p. 29.

¹³ A se vedea, de exemplu: *Corelația de timbru a consoanelor dure și moi în limba română*, SCL, I/2 (1950), p. 172—232; *Corelația de timbru a consoanelor rotunjite și nerotunjite în limba română*, *ibid.*, III (1952), p. 127—185; *Înfluența slavă asupra sistemului fonemelor limbii române*, [București], Societatea de științe istorice și filologice, 1956, 38 p.; *Esquisse du système phonologique du roumain*, în *For Roman Jakobson*, Haga, 1956, p. 382—389.